

BEDENSEL YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKULUN FİZİKİ KOŞULLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

GİRİŞ

Günümüzde, eğitim sistemi bireylerin topluma entegrasyonunda kilit bir rol oynamaktadır. Eğitim kurumlarının fiziki şartları, öğrencilerin sağlıklı, güvenli ve etkili bir öğrenme ortamında bulunmalarını sağlamak amacıyla büyük önem taşımaktadır. Okulun fiziki şartları, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde doğrudan etkide bulunabilecek unsurları içermektedir. Bu nedenle, eğitim ortamlarının tasarımı ve yönetimi, öğrencilerin eğitim sürecindeki başarılarını desteklemek ve geliştirmek adına kritik bir rol oynamaktadır.

Eğitimdeki adalet ve kapsayıcılık prensipleri, farklı yeteneklere sahip öğrencilerin eğitim süreçlerine etkin bir şekilde katılımını sağlamak açısından özellikle önemlidir. Bedensel yetersizliğe sahip öğrenciler, sıkça karşılaştıkları fiziksel altyapı, erişilebilirlik ve eğitim ortamlarındaki engeller nedeniyle eğitim süreçlerinde zorluklar yaşayabilmektedirler. Bu bağlamda, bedensel yetersizliği olan öğrencilerin eğitim deneyimlerini doğrudan etkileyen faktörlerden biri de okulların fiziki koşullarıdır.

Okul fiziki koşulları, öğrencilerin eğitimine etki eden bir dizi faktör içermektedir. Bu faktörler, öğrenci başarısı, motivasyonu, sağlığı ve genel öğrenme deneyimleri üzerinde önemli etkiler yapabilir. İşte okul fiziki koşullarını oluşturan bazı temel faktörler:

1. Sınıf Mekanları ve Düzeni:

Araştırmalar, sınıf mekanlarının düzeninin öğrenci davranışları, konsantrasyon ve katılım üzerinde etkili olduğunu göstermektedir (Barrett, Zhang, Moffat, & Kobbacy, 2013).

Ergonomik sınıf düzenlemeleri ve uygun sınıf mobilyaları, öğrencilerin fiziksel rahatlığını ve dikkatini artırabilir.

2. Erişilebilirlik ve Engellilere Uygunluk:

Okulların engellilere uygun olması, bedensel yetersizliğe sahip öğrencilerin eğitime katılımını destekler (Kozub, 2015).

Rampa, asansör, sesli uyarı sistemleri gibi erişilebilirlik önlemleri, okulda eşitlik ve kapsayıcılık sağlar.

3. Kütüphane ve Kaynaklar:

Kütüphane olanakları, öğrencilere geniş bir kaynak yelpazesi sunarak araştırma becerilerini destekleyebilir (Lance & Hofschire, 2012).

Bilgisayarlar, internet erişimi ve diğer teknolojik kaynaklar, öğrencilerin bilişsel becerilerini geliştirebilir.

4. Spor ve Rekreasyon Tesisleri:

Fiziksel eğitim alanları, öğrencilerin fiziksel sağlığını destekleyebilir ve genel öğrenme deneyimlerini zenginleştirebilir (Centers for Disease Control and Prevention, 2010).

Spor salonları, oyun alanları ve spor takımları, öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirebilir.

5. Güvenlik Önlemleri:

Güvenlik kameraları, yangın alarm sistemleri ve benzeri önlemler, öğrencilerin güvenliğini sağlayabilir ve öğrenme ortamının sakinliğini destekleyebilir.

Güvenli bir çevre, öğrencilerin duygusal ve zihinsel refahını etkileyebilir (Gable & Wolf, 2013).

Bu faktörler, okul fiziki koşullarının genel kalitesini belirleyen önemli unsurlardır. Ancak, her bir okulun özgün ihtiyaçları ve koşulları göz önüne alındığında, bu faktörlerin özelleştirilmiş bir şekilde ele alınması önemlidir. Bu açıdan, öğrencilerin ve öğretmenlerin ihtiyaçlarına uygun bir eğitim ortamı sağlamak amacıyla okul yönetimlerinin bu faktörleri dikkate almaları kritiktir.

Bedensel yetersizliği olan çocuklar için okulların fiziksel şartları, eğitim almalarını zorlaştırabilir. Bu durum, özellikle engelli bireylere eşit katılım ve fırsatlar sağlamayı amaçlayan eğitimde kapsayıcılık ilkesi açısından önemli bir konudur. Aşağıda, bu bağlamda ortaya çıkan zorlukları açıklayan ve destekleyen bazı kaynaklara örnekler verilmiştir:

1) Engelleyici Fiziksel Altyapı:

Engelli öğrenciler, okullardaki fiziksel engellerle karşılaşabilirler. Örneğin, okul binalarına erişimde, sınıflara ulaşımında veya diğer ortak alanlarda engellere rastlanması, bu çocukların eğitim almasını zorlaştırabilir (Bennett, Carpenter, & Drabble, 2013).

2) Erişim Sorunları:

Fiziksel şartlar, öğrencilerin eğitim kaynaklarına ve aktivitelere ulaşımını kısıtlayabilir. Örneğin, engelli çocuklar için uygun olmayan sınıflar veya laboratuvarlar, eğitim materyallerine ulaşım sorunları, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini olumsuz etkileyebilir (Bennett, et al., 2013).

3) Topluluk Katılımı:

Fiziksel şartlar, okul içi etkinliklere ve topluluk faaliyetlerine katılımı kısıtlayabilir. Bu durum, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimini etkileyebilir ve topluluk içinde tam anlamıyla entegre olmalarını engelleyebilir (Wang & Burris, 1994).

4) Fiziksel Engellerin Psikososyal Etkileri:

Engelli öğrenciler, fiziksel engeller nedeniyle sıklıkla duygusal stres yaşarlar. Bu durum, öğrencilerin motivasyonunu, özsaygısını ve genel öğrenme deneyimini olumsuz yönde etkileyebilir (Christie & Gauvin, 2001).

Bu noktalara ek olarak, araştırmacılar ve eğitim uzmanları, engelli çocukların eğitimine yönelik politika ve uygulamalarda kapsayıcılığı artırmak adına çeşitli önerilerde bulunmaktadır. Engelli çocukların eğitimde daha etkin bir şekilde yer alabilmesini sağlamak için fiziksel şartların iyileştirilmesi, eğitim kurumlarının kapsayıcı uygulamalara geçişi ve toplumsal farkındalığın artırılması gibi önlemler önerilmektedir (Schleien, et al., 2008).

AMAÇ

Bu araştırma, bedensel yetersizliği olan öğrenci velilerinin okulun fiziki koşullarına yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bedensel yetersizliği olan bireylerin eğitim sürecinde karşılaştıkları zorluklar ve bu zorlukların giderilmesi için alınacak önlemler, eğitim politikalarının şekillenmesi ve okulların fiziksel altyapılarının planlanması açısından kritik öneme sahiptir.

YÖNTEM

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni tercih edilmiştir. Fenomenoloji, bireylerin günlük yaşamlarındaki “yaşanmış deneyimleriyle” ilgilenir ve yaşanmış deneyimlerin ortaklaşan öz ve anlamlarını anlayıp tanımlamak için kullanılır (Creswell, 2018, s. 77; Merriam, 2018, s. 24). Fenomenolojik analizde araştırmacı, katılımcıların deneyimlerini nasıl anlamlandırdığını anlamaya çalışır. Sonrasında ise fenomenin genel bir tanımını yapmak için bu açıklamaları toplar (Finlay, 2011, s. 140).

a) Evren Örneklem

Araştırma evreni Edirne ili Merkez ilçesinde eğitim gören bedensel yetersizliği olan öğrencilerin velilerinden oluşmaktadır. Örneklem, bu kurumlardan seçilecek 17 veliden oluşmaktadır.

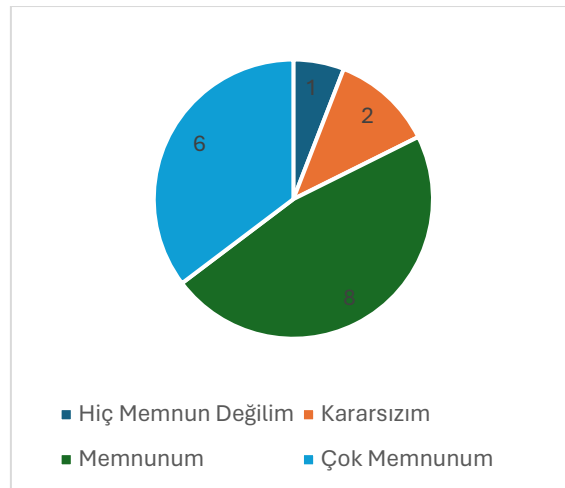
b) Veri toplama araçları

Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi soruları ve yarı yapılandırılmış bireysel görüşme sorularını içeren anket soruları kullanılmıştır. Anket soruları likert tipi ölçeklendirilmiştir. Anket soruları ektedir.

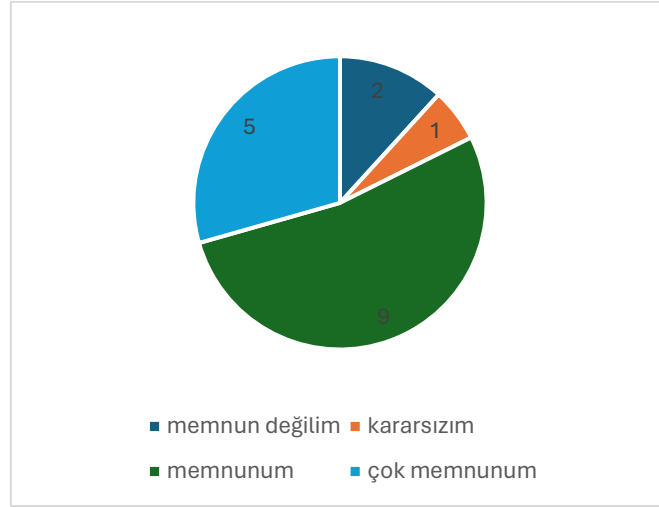
BULGULAR

1. Anket Sorularına Verilen Cevaplar:

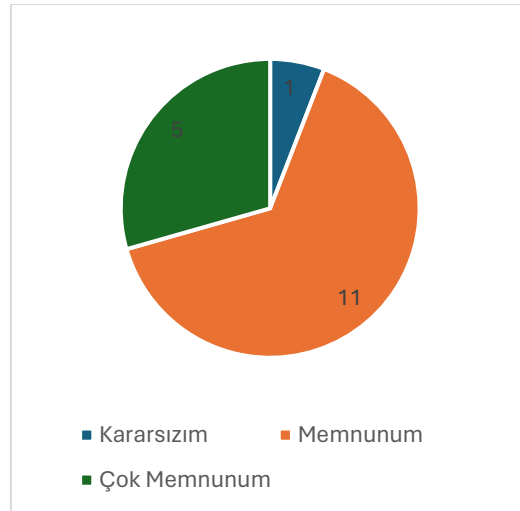
Soru 1. Okulunuzun fiziksel erişilebilirliğini nasıl değerlendiriyorsunuz? (Örneğin, rampalar, asansörler, geniş koridorlar)

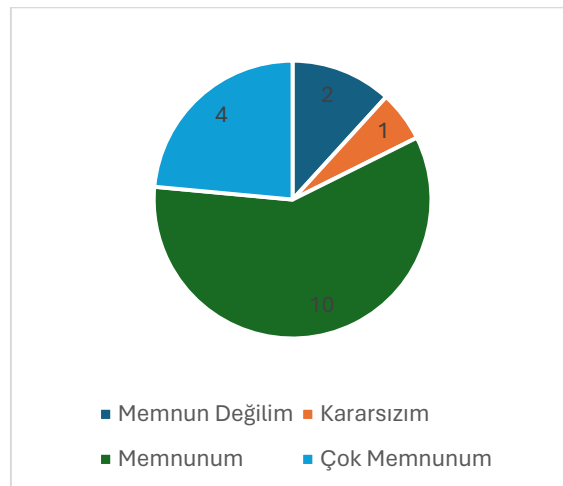
Soru 2. Okulunuzun engelli öğrenciler için olanaklarını yeterli buluyor musunuz? (Örneğin, özel eğitim sınıfları, uygun tuvaletler)

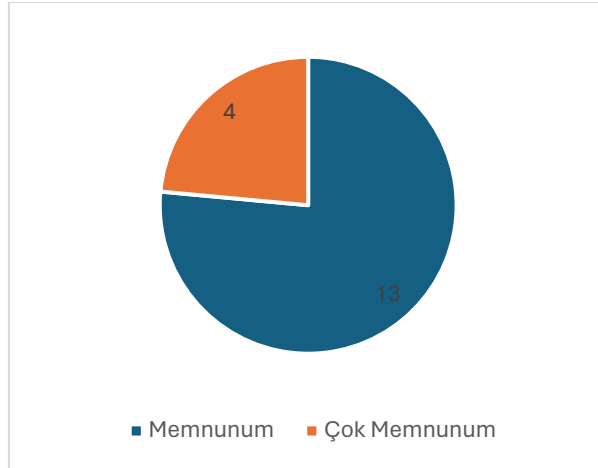
Soru 3. Okulunuzun fiziksel koşullarının çocuğunuzun eğitimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

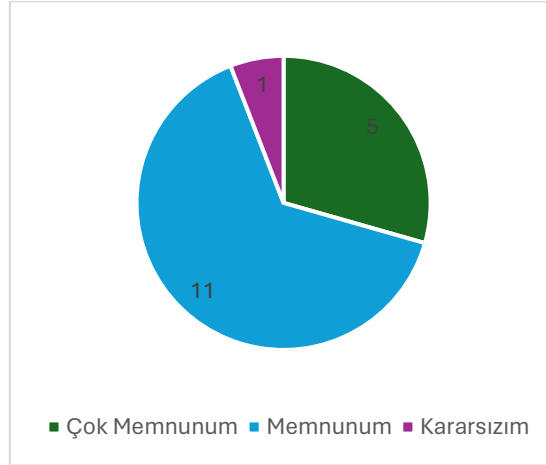
Soru 4. Okulun fiziksel koşullarının çocuğunuzun sosyal etkileşimlerine etkisinden memnun musunuz?

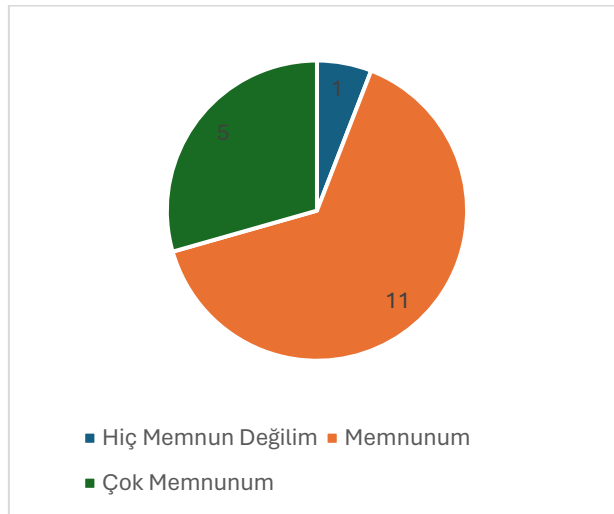
Soru 5.Okulun genel fiziki koşullarından ne kadar memnunsunuz?

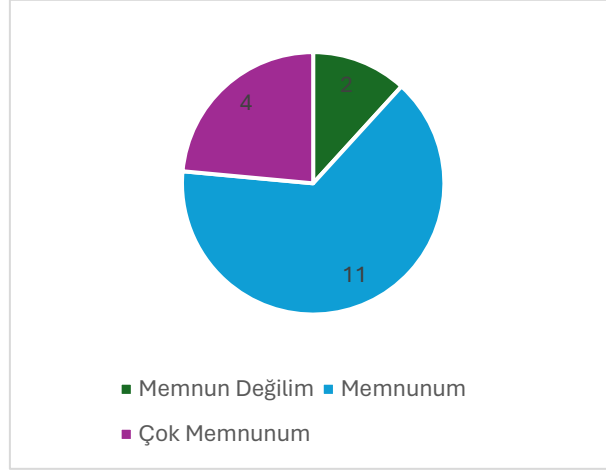
Soru 6. Fiziksel engelli öğrenciler için okulun erişilebilirliğini nasıl değerlendiriyorsunuz (örneğin, rampalar, asansörler, geniş koridorlar)?

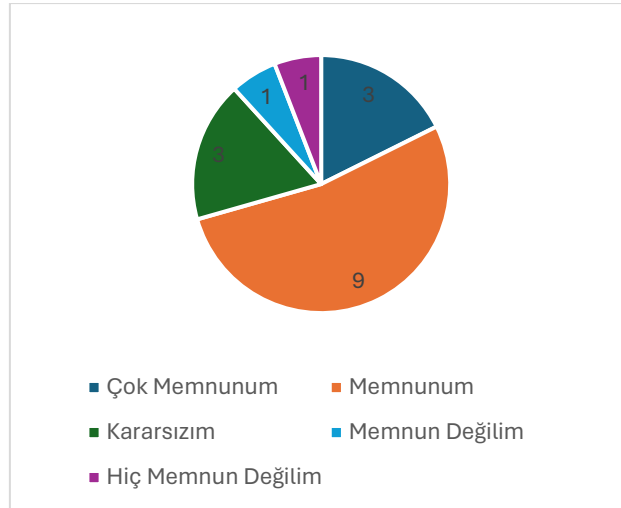
Soru 7. Çocuğunuz için okul ortamının ne kadar güvenli ve emniyetli olduğunu düşünüyorsunuz?

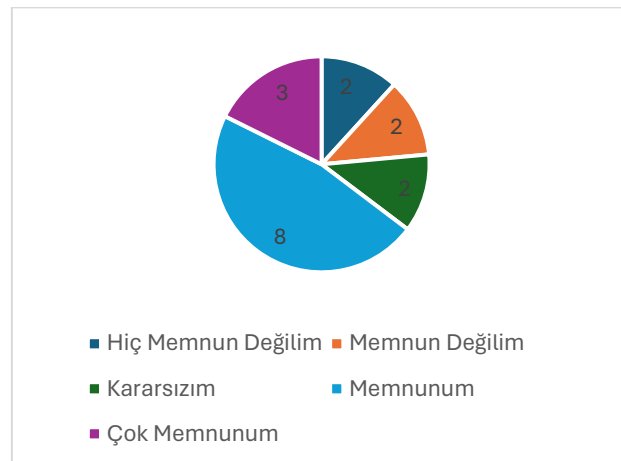
Soru 8.Fiziksel engelli öğrenciler için sınıf ayarlarının alan, aydınlatma ve mobilya açısından yeterliliğinden ne kadar memnunsunuz?

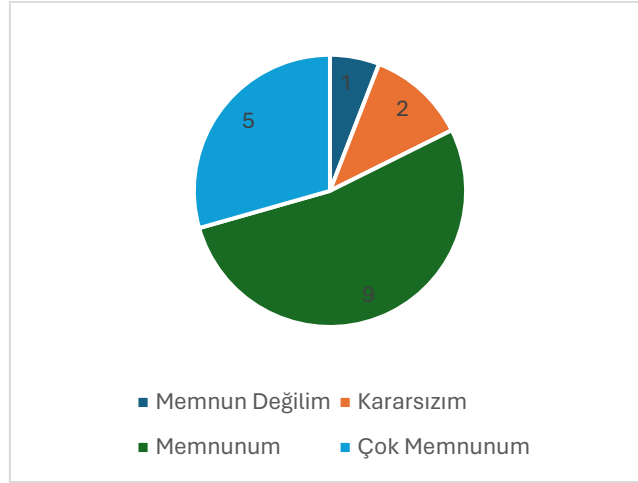
Soru 9.Fiziksel engelli öğrenciler için mevcut olan rekreasyon tesislerinden ne kadar memnunsunuz (örneğin, oyun alanları, spor tesisleri)?

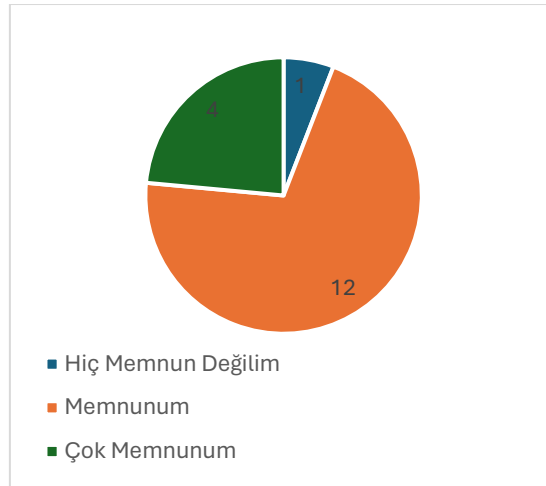
Soru 10.Okuldaki tuvalet tesisleri, fiziksel engelli öğrenciler için yeterli şekilde donatılış ve erişilebilirliğinden memnun musunuz?

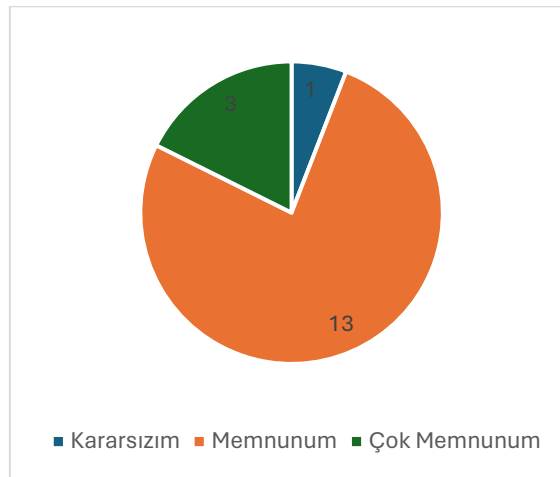
Soru 11. Acil bir durumda okulun, fiziksel engelli öğrencilere yardım konusundaki hazırlıklarına ne kadar güveniyorsunuz?

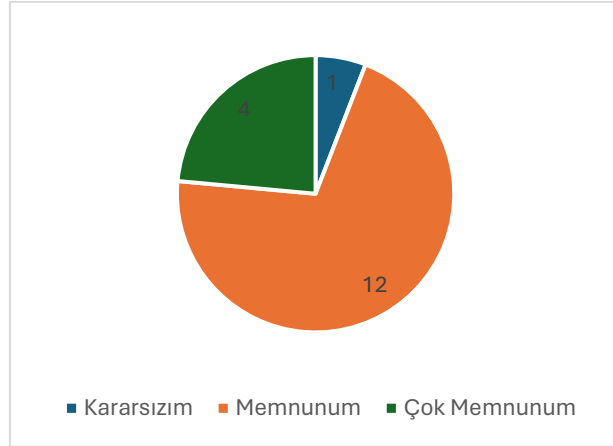
Soru 12. Okul, fiziksel altyapıyla ilgili değişiklikler veya güncellemeler konusunda ne kadar etkili iletişim kuruyor?

Soru 13. Okulun fiziki koşullarının çocuğunuzun öğrenme ve sosyal deneyimleri üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Soru 14. Okul yönetiminin fiziksel koşulları iyileştirme konusunda duyarlılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?

2.Yetersizlik Türlerine Göre Memnuniyetin Belirlenmesi:

Aşağıdaki tabloda katılımcıların çocuklarının bedensel yetersizlik türü belirtilmiştir:

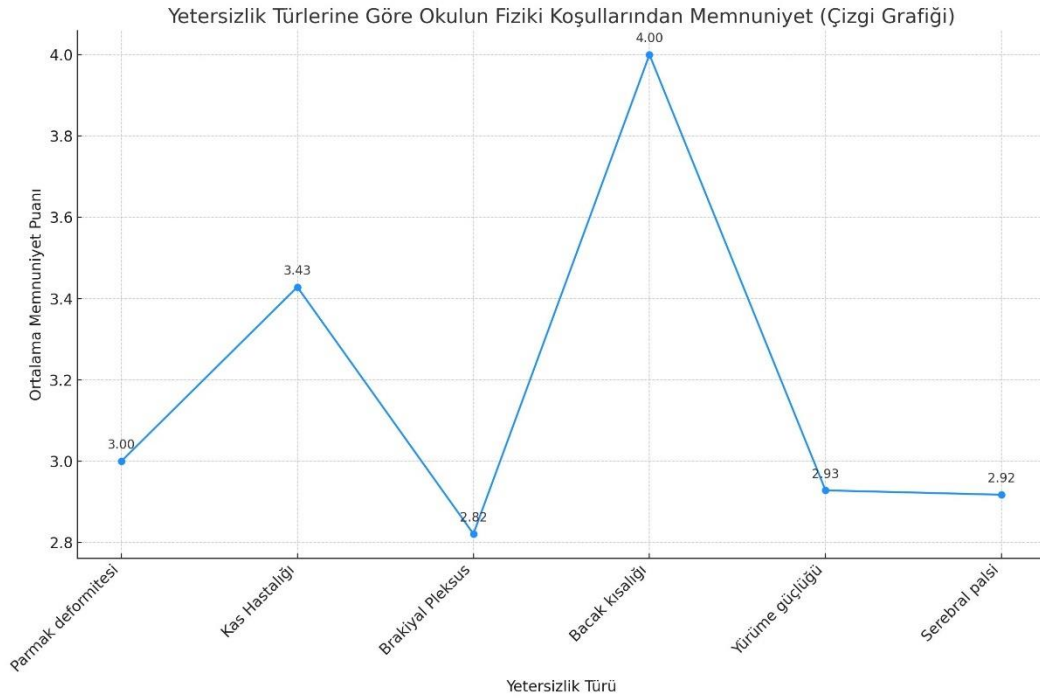
Yetersizlik türü	Öğrenci Sayısı
Parmak deformitesi	1
Kas Hastalığı	2
Brakiyal Pleksus	2
Bacak kısalığı	1
Yürüme güçlüğü	4
Serebral palsi	7

Yetersizlik türüne göre memnuniyet anketine verilen cevaplar analiz edilirken çok memnunum=4, memnunum=3, kararsızım=2, memnun değilim=1 hiç memnun değilim=0 şeklinde puanlandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda her soru için verilen cevapların ortalama değerleri gösterilmiştir.

Sorular	Parmak deformitesi	Kas hastalığı	Brakiyal pleksus	Bacak kısalığı	Yürüme güçlüğü	Serebral Palsi
1	4	3	2,5	4	3	3
2	3	3,5	2	4	2,75	2,15
3	3	3,5	3	4	3	3,3
4	3	3,5	3	4	2,75	2,7
5	4	3,5	3	4	3	3,15
6	3	3	3	4	3	3,4
7	3	3,5	4	4	3	2,7
8	4	3,5	2	4	3	2,85
9	2	3,5	3	4	2,75	2,3
10	2	3,5	2	4	2,75	2
11	2	3,5	3	4	3	3
12	3	3,5	3	4	3	2,85
13	3	3,5	3	4	3	3
14	3	3,5	3	4	3	3,15

Tablodaki ortalama değerlerden yola çıkararak yetersizlik türlerine göre memnuniyeti belirten grafik aşağıda gösterilmiştir.

3.Okullara Göre Memnuniyetin Belirlenmesi:

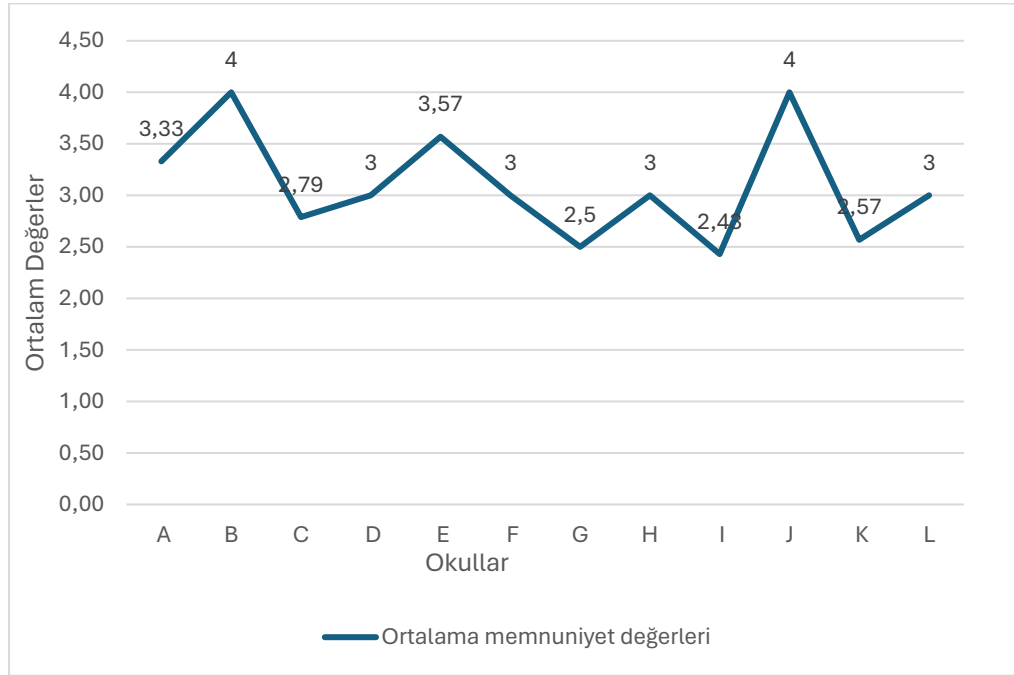
AŞağıdaki tabloda ankete katılan velilerin ğrencilerinin sayısı ve hangi okula gittikleri belirtilmiştir.

Okul	ğrenci Sayısı
A	3
B	1
C	1
D	1
E	1
F	1
G	3
H	1
I	2
J	1
K	1
L	1

Okullara göre memnuniyetin belirlenebilmesi için cevaplar analiz edilirken çok memnun=4, memnun=3, kararsızım=2, memnun değilim=1 hiç memnun değilim=0 Şeklinde puanlandırılmıştır. AŞağıdaki tabloda okullara göre her soru için verilen cevapların ortalama değerleri gösterilmiştir.

Sorular	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	3,66	4	3	4	4	3	2	3	2,5	4	2	3
2	3,66	3	4	3	4	3	3	3	1,5	4	1	3
3	3,66	3	4	3	4	3	2,66	3	3	4	3	3
4	3,33	3	4	3	4	3	2,33	3	1,5	4	3	3
5	3,33	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3
6	3,66	3	3	4	4	3	2,66	3	3	4	3	3
7	3,33	3	4	3	3	3	2	3	3	4	4	4
8	3,33	4	4	3	3	3	3	3	2	4	1	3
9	3,33	2	4	1	3	3	2,66	3	1	4	3	3
10	3,33	2	4	1	3	3	2	3	1	4	1	3
11	3,33	2	4	3	4	3	2,33	3	3	4	2	4
12	3,33	3	4	3	4	3	2	3	3	4	3	3
13	3,33	3	4	3	3	3	2,66	3	3	4	3	3
14	3,33	3	4	3	4	3	2,66	3	3	4	3	3

Tablodaki ortalama değerlerden yola çıkararak okullara göre memnuniyeti belirten grafik aşağıda gösterilmiştir:

4.Velilerden Alınan Öneriler:

Velilerden fiziki koşulların iyileştirilebilmesi için öneriler alınmıştır. Bu öneriler gruplandırılarak aşağıdaki tablo oluşturulmuştur:

Öneriler	Veli sayısı
Öneri yok	11
Sınıf-engelli tuvaleti daha temiz olmalı	4
Rampalar daha kullanışlı olmalı-sayısı artmalı	1
Bahçede/ spor salonunda engelli öğrencilere göre spor aleti bulunmalı	2
Katlar arası ulaşımın sağlanması için asansör bulunmalı-onarılmalı	1
Sınıflar daha geniş olmalı	1
Bahçeler engellilere uygun bir zeminde olmalı	1

TARTIŞMA

1.Anket Sorularına Verilen Cevaplar:

Araştırmanın bulguları, bedensel yetersizliği olan öğrencilerin velilerinin okulun fiziki koşullarına ilişkin görüşlerini ortaya koymaktadır. Veriler, velilerin okulun erişilebilirlik önlemleri ve sosyal katılım fırsatları açısından memnuniyet seviyelerini göstermektedir. Özellikle, okulun fiziki erişilebilirliği (rampalar, asansörler, geniş koridorlar gibi) ve sosyal etkileşim olanakları, veliler tarafından olumlu olarak değerlendirilmiş, bu alanlarda yapılan iyileştirmelerin öğrenci deneyimlerine pozitif katkı sağladığı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, anket sonuçları aynı zamanda bazı önemli memnuniyetsizlik alanlarını da işaret etmektedir. Veliler, özellikle sınıf düzenlemeleri, erişilebilir tuvaletler ve özel eğitim gereksinimlerine uygun altyapı gibi konularda yeterli destek sağlanmadığını ifade etmişlerdir. Bu durum, okulların engelli öğrencilere yönelik fiziki koşullarının, eğitim süreçlerini ve sosyal uyumu destekleyici yönde geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

2.Yetersizlik Türlerine Göre Memnuniyetin Belirlenmesi:

Araştırmanın bu bölümü, çeşitli bedensel yetersizlik türlerine sahip öğrenci velilerinin okulun fiziki koşullarına ilişkin memnuniyet düzeylerini incelemektedir. Bulgular, yetersizlik türüne göre farklı memnuniyet seviyelerini göstermektedir, bu da eğitim ortamlarının her çocuğun özel ihtiyaçlarını nasıl karşıladığına dair önemli içgörüler sunmaktadır.

Analiz sonuçları, özellikle serebral palsi gibi daha kompleks yetersizliklere sahip öğrenci velilerinin, genel fiziki koşullardan ve özellikle erişilebilirlikten yüksek oranda memnun olduğunu ortaya koymaktadır. Bu memnuniyet, okulların bu öğrenci grubuna yönelik olarak rampalar, asansörler ve uygun tuvalet gibi spesifik düzenlemeler yapmış olmalarıyla ilişkilendirilebilir. Erişilebilirlik önlemleri, bu öğrencilerin okul ortamında daha bağımsız hareket etmelerini ve eğitim materyallerine daha rahat erişmelerini sağlamaktadır.

Buna karşın, daha az görünür yetersizliklere sahip öğrencilerin velileri, özellikle sınıf içi düzenlemeler ve özel eğitim kaynaklarına erişim konusunda daha az memnuniyet ifade etmiştir. Örneğin, yürüme güçlüğü çeken öğrencilerin velileri, sınıfların ve rekreasyon alanlarının çocuklarının ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenmemiş olmasından dolayı memnuniyetsizliklerini dile getirmiştir. Bu, fiziksel düzenlemelerin yanı sıra, öğretim metotları ve öğrenme materyallerinin de öğrencilerin özel ihtiyaçlarına göre uyarlanması gerekliliğini vurgulamaktadır.

3.Okullara Göre Memnuniyetin Belirlenmesi:

Araştırmadan elde edilen ortalama memnuniyet puanlarına göre, bazı okulların fiziki koşulları veliler tarafından oldukça yüksek oranda memnuniyetle karşılanmışken, bazı okullarda ise düşük memnuniyet seviyeleri gözlemlenmiştir. Örneğin, Okul B ve Okul J yüksek memnuniyet puanlarına (4.0) sahipken, bu okulların fiziki altyapılarının engelli öğrencilerin erişimine ve eğitimine büyük oranda uygun olduğu anlaşılmaktadır. Bu yüksek puanlar, bu okullarda rampalar, asansörler ve engelli öğrencilere uygun sınıf düzenlemeleri gibi fiziki düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulandığını göstermektedir.

Diğer yandan, Okul G ve Okul I, daha düşük memnuniyet puanlarına (sırasıyla 2.5 ve 2.43) sahiptir. Bu düşük puanlar, bu okulların fiziki koşullarının veli ve öğrenci ihtiyaçlarını yeterince karşılamadığını düşündürmektedir. Özellikle erişilebilirlik ve güvenlik önlemleri gibi alanlarda eksiklikler olabileceği, bu okulların engelli öğrencilere yönelik yeterli düzenlemelere sahip olmadığına işaret etmektedir.

4.Velilerden Alınan Öneriler:

Velilerin büyük bir kısmı (11 kişi), mevcut fiziki koşullar konusunda özel bir öneride bulunmamıştır, bu da mevcut koşulların bazı veliler tarafından yeterli bulunduğunu gösterebilir. Ancak, diğer velilerden alınan spesifik öneriler, önemli iyileştirme alanlarını işaret etmektedir:

Dört veli, sınıfların ve engelli tuvaletlerinin daha temiz olması gerektiğini belirtmiştir. Bu, okul yönetimlerinin temizlik ve hijyen standartlarını gözden geçirmesi gerektiğini ve bu alanların düzenli olarak denetlenmesi gerektiğini göstermektedir.

Bir veli, mevcut rampaların daha kullanışlı hale getirilmesi ve sayılarının artırılması gerektiğini önermiştir. Bu, okulun erişilebilirlik düzeyinin artırılması ve engelli öğrencilerin okul içinde daha rahat hareket edebilmeleri için kritik bir önlemdir.

İki veli, bahçede veya spor salonlarında engelli öğrencilere uygun spor aletlerinin bulunmasını önermiştir. Bu, fiziksel eğitim olanaklarının tüm öğrenciler için eşit ve adil hale getirilmesini sağlar.

Bir veli, katlar arası ulaşımın asansör ile sağlanmasının önemine dikkat çekmiştir. Özellikle yüksek katlı okullarda asansörlerin bakımı ve işlevselliği, engelli öğrencilerin günlük eğitim aktivitelerine erişimini kolaylaştırır.

Sınıfların daha geniş olması ve bahçelerin engellilere uygun zeminlerle düzenlenmesi gibi öneriler de veliler tarafından dile getirilmiştir. Bu tür düzenlemeler, öğrenme ve sosyal etkileşim alanlarını daha erişilebilir ve güvenli hale getirir.

SONUÇ

Araştırma bulguları, velilerin okulların fiziki koşullarından genel olarak memnun olduğunu; ancak öğrencilerin özel ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması gerektiği konusunda ciddi beklentileri olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, araştırmada toplanan veli önerileri, özellikle erişilebilirlik ve güvenlik gibi konularda okulların nasıl iyileştirmeler yapabileceği konusunda yol gösterici olmuştur. Velilerin özellikle rampalar, asansörler ve engelli öğrencilere uygun sınıf düzenlemeleri gibi alanlardaki memnuniyetleri, bu tür fiziki iyileştirmelerin öğrenci deneyimleri üzerindeki olumlu etkisini vurgulamaktadır. Bu, eğitim kurumlarının, engelli öğrencilerin eğitimine yönelik kapsamlı ve etkili iyileştirmeler yapmaları gerektiğini göstermektedir. Velilerin geri bildirimleri, bu iyileştirme sürecinin kritik bir parçası olarak kabul edilmeli ve eğitim politikalarının şekillendirilmesinde dikkate alınmalıdır.

Sonuç olarak, bu araştırma, okulların fiziki koşullarının bedensel yetersizliği olan öğrencilerin eğitim süreçlerindeki başarıları için kritik bir faktör olduğunu göstermiştir. Eğitim kurumlarının, engelli öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde fiziki koşulları iyileştirmeleri gerektiği, velilerden alınan öneriler ve memnuniyet düzeyleri ile desteklenmektedir. Eğitim politikalarının ve okul yönetimlerinin, bu araştırma bulgularını dikkate alarak daha adil ve kapsayıcı eğitim ortamları oluşturması önemlidir. Bu çalışma, eğitim ortamlarının her çocuğun bireysel ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanması ve yönetilmesi gerektiğini yeniden teyit etmektedir.

KAYNAKÇA

1. Peter Barrett, Yufan Zhang, Joanne Moffat, Khairy Kobbacy, A holistic, multi-level analysis identifying the impact of classroom design on pupils' learning, *Building and Environment*, Volume 59, 678-689, 2013,
2. Lance, Keith & Hofschire, Linda. (2012). Change in School Librarian Staffing Linked with Change in CSAP Reading Performance, 2005 to 2011 (A CLOSER LOOK report).
3. Barrett, P., Zhang, Y., Moffat, J., & Kobbacy, K. (2013). A holistic, multi-level analysis identifying the impact of classroom design on pupils' learning. *Building and Environment*, 59, 678-689. doi: 10.1016/j.buildenv.2012.09.016
4. Kozub, M. (2015). Creating accessible schools: Universal design and assistive technology. *Journal of Special Education Technology*, 30(2), 55-63. doi:10.1177/0162643415623028
5. Lance, K. C., & Hofschire, L. (2012). School librarian staffing linked with gains in student achievement, 2005 to 2011. *Teacher Librarian*, 39(6), 15-20.
6. Centers for Disease Control and Prevention. (2010). The association between school-based physical activity, including physical education, and academic performance. U.S. Department of Health and Human Services.

7. Gable, S. L., & Wolf, S. A. (2013). The role of safety and security in student well-being and learning. *Educational Psychologist*, 48(1), 20-34. doi:10.1080/00461520.2013.864211
8. Bennett, B., Carpenter, M., & Drabble, J. (2013). Overcoming physical barriers: Inclusive education for students with physical disabilities. *Disability Studies Quarterly*, 33(4). doi:10.18061/dsq.v33i4.3812
9. Wang, C., & Burris, M. A. (1994). Empowerment through photo novella: Portraits of participation. *Health Education Quarterly*, 21(2), 171-186. doi:10.1177/109019819402100204
10. Christie, D., & Gauvin, L. (2001). The psychosocial impact of physical barriers in schools on students with disabilities. *Journal of School Health*, 71(8), 324-329. doi:10.1111/j.1746-1561.2001.tb03500.x
11. Schleien, S. J., Miller, K. D., Walton, G. D., & Roth, K. F. (2008). *Inclusive recreation: Programs and services for diverse populations*. Champaign, IL: Sagamore Publishing.

EK 1: GOOGLE FORM ANKET SORULARI

- Okulunuzun adı nedir?
- Sınıfınız nedir? (Şube yazmanıza gerek yok)
- Çocuğunuzun bedensel engeli var mı? Var ise türü nedir?
- Okulunuzun fiziksel erişilebilirliğini nasıl değerlendiriyorsunuz? (Örneğin, rampalar, asansörler, geniş koridorlar)

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okulunuzun engelli öğrenciler için olanaklarını yeterli buluyor musunuz? (Örneğin, özel eğitim sınıfları, uygun tuvaletler)

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okulunuzun fiziksel koşullarının çocuğunuzun eğitimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okulun fiziksel koşullarının çocuğunuzun sosyal etkileşimlerine etkisinden memnunsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okulun genel fiziki koşullarından ne kadar memnunsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Fiziksel engelli öğrenciler için okulun erişilebilirliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?
(örneğin, rampalar, asansörler, geniş koridorlar)

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Çocuğunuz için okul ortamının ne kadar güvenli ve emniyetli olduğunu düşünüyorsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Fiziksel engelli öğrenciler için sınıf ayarlarının alan, aydınlatma ve mobilya açısından yeterliliğinden ne kadar memnunsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Fiziksel engelli öğrenciler için mevcut olan rekreasyon tesislerinden ne kadar memnunsunuz? (örneğin, oyun alanları, spor tesisleri)

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okuldaki tuvalet tesisleri, fiziksel engelli öğrenciler için yeterli şekilde donatılış ve erişilebilirliğinden memnun musunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Acil bir durumda okulun, fiziksel engelli öğrencilere yardım konusundaki hazırlıklarına ne kadar güveniyorsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okul, fiziksel altyapıyla ilgili değişiklikler veya güncellemeler konusunda ne kadar etkili iletişim kuruyor?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okulun fiziki koşullarının çocuğunuzun öğrenme ve sosyal deneyimleri üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Okul yönetiminin fiziksel koşulları iyileştirme konusunda duyarlılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok Memnunum

Memnunum

Kararsızım

Memnun Değilim

Hiç Memnun Değilim

- Fiziksel engelli öğrenciler için okulun fiziki koşullarını iyileştirmek için hangi önerileriniz var?

Tuğba IRGAŞ BAKKALCI

Fizyoterapist

Burcu DÖKÜMCÜ

Özel Eğitim Öğretmeni